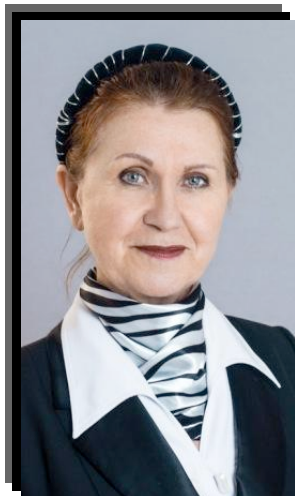

Oamenii Moldovei mele

NINELA CARANFIL

Chișinău 2017

„*Talentul și inspirația sunt gemene...*”
(*Ninela Caranfil*)

Actriță de teatru și film, Ninela Caranfil s-a născut la 17 iunie 1947, în Satul Nou, Cimișlia.

După absolvirea Școlii medii de cultură generală din Cimișlia, în 1964, trece concursul pentru grupa din Moldova de viitori studenți la Institutul de Stat de Artă Teatrală „A. Lunacearski” din Moscova (GHITIS). La această faimoasă școală de teatru a avut renumiți profesori: Olga Pâjova, Boris Bibikov, precum și pe artistul și literatul Simion Ghimpu din Chișinău, care le predă cursul de arta vorbirii, de fapt limba română literară.

Ca licențiată a GHITIS-ului, în vara lui 1969, a fost angajată la Teatrul Muzical-Dramatic „A. S. Pușkin” din Chișinău (în prezent – Teatrul Național „Mihai Eminescu”), unde, împreună cu alți colegi de studii teatrale, Ninela Caranfil s-a lansat cu roluri diferite în patru spectacole de diplomă: *Omul cu armă* de N. Pogodin; *Corbul* de Carlo Gozzi; *Pâine câștigată* de A. Ostrovski; *Tangoul criminal* de Egon Ranet. Deși se impune original în roluri noi, în 1970 este victima unei „reduceri de cadre la teatru”.

În 1972 este invitată de către regizorul Sandri Ion Șcurea la Teatrul Luceafărul pentru rolul Doicii din piesa *Ipolit* de Euripide. La invitația regizorului Veniamin Apostol, în 1976, Ninela Caranfil revine la teatrul unde își începuse cariera de actriță, fiind până în prezent actriță a Teatrului Național „Mihai Eminescu”.

În diferite perioade Ninela Caranfil predă cursuri de măiestrie interpretativă și de arta recitării la Institutul de Arte „Gavril Musicescu” (o perioadă fiind aici lector superior), la Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, la liceele „Mihail Berezovschi”, „Prometeu”, „Mihai Viteazul”.

Între 1999-2001, a activat ca vice-ministru al culturii.

În mai mult de patru decenii de carieră artistică Ninela Caranfil a interpretat circa 30 de roluri, personaje de diferită factură (de la comice la dramatice și tragice) dintre care: Zița din *O noapte furtunoasă*; Eleonora și Otilia din *Tata*; Efimia și Elena din *Pomul Vieții*; Vera din *Abecedarul*; Poșlepkina din *Revizorul*; Paulina din *Jucării de oțel*; Mama din *Om și gentilom*; Ursula din dramatizarea *Un veac de singurătate*; Oltea din *Io, Ștefan Voievod* ș.a.

O componentă, dar și o particularitate a creației Ninelei Caranfil, din perioada de după 1989-1990, o constituie recitalurile lirice, monospectacole de poezie: *De dor, de dragoste*, regia Ninela Caranfil; *Rămâi, iubirea mea, rămâi*, regia Tudor Ciubotaru; *Rugăciune*, regia Silviu Fusu etc.

S-a realizat în roluri radiofonice în spectacole: *A doua condamnare a lui Socrate* de Gh. Darie; *Floare în cenușă* de C. Partole; *Maria* de V. Malev; *Biserica albă* de I. Druță; *Colegii* de E. Reazanov; *Viața unei femei* de A. Baranga ș. a.

S-a produs în filme: *Calul, pușca și nevasta*; *Făt-Frumos* de V. Ioviță; *Totul putea fi altfel* de V. Jereghi; *Lebede pe lac* de V. Pascaru; *Adolescenta* de I. Scutelnic; *Un mic serviciu* de B. Conunov etc.

A lansat șase CD-uri: *Dorul infinitului din noi* (recital de poezii din scriitori clasici și contemporani), *Vadul memoriei* (versuri de D. Matcovschi), *Rugă* (după *Psalmii* lui David), *Totentanz sau Viața unei nopți* (roman de C. Partole), *Rămâi, iubirea mea, rămâi* (versuri de N. Dabija), *Cântare copilăriei. Cântare Limbii Române* (versuri de Gr. Vieru).

Maestru incontestabil al cuvântului rostit, de-a lungul anilor actrița Ninela Caranfil a demonstrat că știe a mânui foarte bine cuvântul scris. Este la mijloc o sensibilitate aparte a ei pentru limba maternă, dar și un har narativ, pe care l-a pus în evidență.

Este autoarea cărților *Tăcerea de până la cuvânt* (2005) și *Nebănuita forță a scenei* (2009).

Este membru al UNITEM, membru al Uniunii Cineaștilor din Republica Moldova și al Uniunii Cineaștilor din România.

Pentru vasta activitate pe scena teatrului Ninela Caranfil primește mai multe premii și distincții, printre care: Titlul de Artistă Emerită (1991) și Artistă a Poporului din RM (2011); Premiul pentru interpretarea poeziei eminesciene (Festivalul Internațional de Poezie „Mihai Eminescu”, ediția 1996); Premiul al Festivalului „Lucian Blaga” (Alba Iulia, 1997); Ordinul „Gloria Muncii” (1999); Premiul pentru cel mai bun rol feminin la Gala Premiilor UNITEM (2006).

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Nebănuita forță a scenei: [jurnale, tablete, atitudini, interviuri, articole de și despre Ninela Caranfil] / Ninela Caranfil; proiect și coord.: Vlad Pohlă. – Ch.: Prometeu, 2009. – 300 p.: il.

Tăcerea de până la Cuvânt / Ninela Caranfil; proiect și realizare: Vlad Ciubucciu; cop.: Isai Cârmu. – Ch.: Iulian, 2005. – 464 p.

Dabija, Nicolae. Rămâi, iubirea mea, rămâi... / Nicolae Dabija; lectura: Ninela Caranfil, Nicolae Jelescu. – București: Institutul Cultural Român, [2013]. – 1 CD-Rom.

Partole, Claudia Tötentanz sau viața unei nopți / Claudia Partole; lectura: Ninela Caranfil; regizor: Olga Șveț. – Ch.: Radio Moldova, [2011]. – 1 CD-Rom. – (Cărți sonore).

Referințe critice

Ninela Caranfil: bibliogr. / Bibl. Mun. „B.P. Hasdeu”; Bibl. Publ. Transilvania; Centrul de Informare și Doc. „Chișinău”. – Ch.: [s.n.], 2007. – 96 p.

Ninela Caranfil: Artista dorurilor noastre: biobibliogr. / alcăt.: L. Capiță; ed.: M. Harjevschi. – Ch.: [s.n.], 2014. – 208 p.: fotogr.

Pohilă, Vlad. Ninela Caranfil / Vlad Pohilă // Calendar Național. 2012 / Bibl. Naț. a Republicii Moldova. – Ch., 2011. – P. 164-166.

Rață, Valeriu. Nebănuitele preocupări ale Ninelei Caranfil // Rață, Valeriu. Biblioteca Municipală: portret de profil cultural: (cronici, consemnări și recenzii) / Valeriu Rață; Bibl. Mun. „B.P. Hasdeu”. – Ch., 2013. – P. 6-9.

Ninela Caranfil: „Actul de creație este unul tămăduitor...”: interviu / Ninela Caranfil; consemn.: Gh. Budeanu // Natura. – 2015. – Nr. 3. – P. 8-9.

Ninela Caranfil: „Spectacolele pentru copii sunt un deliciu și pentru actori”: interviu / Ninela Caranfil; consemn.: Gh. Budeanu // Noi. – 2015. – Nr. 11. – P. 14-15.

Mocanu, Violeta. O neobișnuită forță scenică / Violeta Mocanu // Florile dalbe. – 2015. – 18 iun. – P. 5.

Pohilă, Vlad. Actrița Ninela Caranfil în oglinda unui volum pentru urmași / Vlad Pohilă, Valeriu Rață // BiblioPolis. – 2015. – Nr. 1.

Tamazlăcaru, Elena. Ninela Caranfil, Artista dorurilor noastre / Elena Tamazlăcaru // Lit. și artă. – 2015. – 1 oct. – P. 6.

Referințe

Actrița Ninela Caranfil știe să facă cuvintele să incendieze, să contamineze, știe să le facă să trăiască aievia... Ea ne așteaptă pe noi, spectatorii ei, ca să descoperim împreună cu ea frumusețea Vieții, a Artei, a Limbii Române.

Nicolae Dabija

Ninela Caranfil, artista emerită cu o voce ce izvorăște din inimă, ca să ajungă la inimă... Întotdeauna când am urmărit-o în scenă (...), mi s-a transmis fluid dorința actriței de a crea roluri și caractere care una vorbesc și tot una gândesc!...

Lucia Purice

Ninela Caranfil nici nu poate fi închipuită fără acest zâmbet proverbial pe buze, fără optimismul benefic pe care îl soliciită și sufletul nostru de actor.

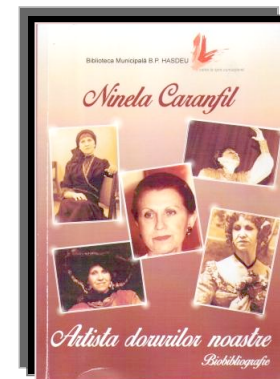
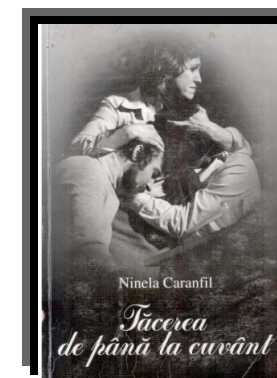
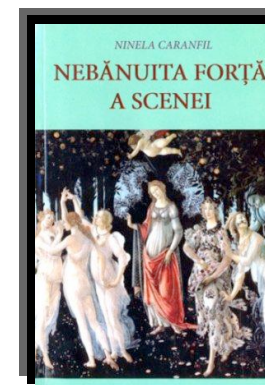
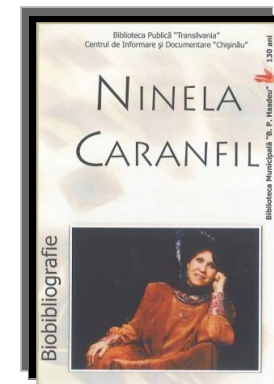
Andrei Vartic

Ninela Caranfil urcă în scena teatrului cu inima în palmă, cu tandrețea și superioritatea unui discurs apolinic și biruitor care i-a justificat atât virtuțile angajării, cât și cele ale nudității și inteligenței ei scipitoare.

Anatol Codru

Actrița Ninela Caranfil, după propria-i mărturie, a avut în viața ei actricească „momente de înaltă trăire artistică, de trăire scenică totală”, înavuțită de experiența sa îndelungată în domeniu, plină de înțelegere profundă a importanței Cuvântului ca instrument de manifestare profesională...

Vlad Ciubucciu

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban